

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Nr 2 (180)

Veebruar 2009

Hind 3 krooni

Olümpia on läbi- elagu olümpism!

Väike-Maarja Gümnaasium korraldas 9.-12. veebruarini I taliolümpiamängud

Väike-Maarja gümnaasiumi I taliolümpia oli kooli ühine spordipidu. Gümnaasiumimaja ees 9. veebruaril olümpiatule süütamisega alanud olümpianädala käigus tutvustasid klassid loositud maid, tehti plakateid, osaleti klassidevahelisel viktoriinil. Põhivõistlused peeti neljapäeval, 12. veebruaril Ebaveres, millele sama päeva õhtul järgnes medalitseremoonia Väike-Maarja spordihoones.

Iga klass sai taliolümpial esindada mõnd riiki. Medalialadeks oli kelgutamine, sprint, slaalom, täpsussuusatamine, laskesuusatamine ja teatevõistlus. Lisaks korraldati orienteerumist ja teatevõistlusi. Taliolümpiamängude projektijuhiks oli juba 2006. a suvemängude korraldaja Egne Liivalaid. Seekord oli segarahvatantsurühma liikmed loonud ja ka ette näidanud taliolümpia tantsu, mida gümnaasiumi algkoolimajapere tantsis pea iga vahetund.

Järgmised mängud on antiikolümpiamängud. „Loodame, et mehed lubavad ka naistel neist osa võtta, sest päris esimestel mängudel ei olnud naised isegi pealtvaatajad,” ütles Egne Liivalaid.

Lühiintervjuu Egne Liivalaidiga lehe pöördel.

Suur aitäh klassijuhatajatele, õpetajatele, abilistele, õpilasesindusele, Eesti Olümpiaakadeemiale, Simuna Ivaxile, Allan Aldile, Urmas Kullasele, Inna Maršalovale, Avo Pardile, Ants Rikbergile, lastevanematele
Väike-Maarja Gümnaasiumi I taliolümpiamängude korraldamise eest. Eelkõige kummardus sulle, õpilane, kes sa osalesid rõõmsameelselt ja vapralt mitmel alal! Kohtumiseni antiikolümpiamängudel!

Egne Liivalaid
olümpiamängude projektijuht

Kehalise kasvatuse õpetaja Tauno Tihti olümpiatuld süütamas.

Fotod: Ly Ipsberg

Noppeid Väike-Maarja gümnaasiumi algkooliõpilastelt:

- * Kõige mõnnam oli Tartus uisutamine.
- * Meeldis, kui meile esinesid uisuväljal päris ehtsad uisutajad.
- * Vidi, vadi, vici - vastus küsimusele, mis on olümpiadeviis.
- * Seal spordimuseumis oli see meie jõumees ka laua otsas.
- * Kui mina ka hästi võistlen, siis pannakse minu vanad asjad ka spordimuseumisse.
- * Tule taevas appi, meie õps ka uisutas!
- * Kui ma õhtul (olümpiamängude autasustamisele - toim) tulla ei saa, kas siis medal antakse teisele lapsele?

Väike-Maarja vald tunnistati maakonna sportlikumaks omavalitsuseks

Sport on reipale ja ehurõõmsatele, on risk ja julgus, on võidumeelehea...

Meie valla spordirahvas sai taas tunnustuse osaliseks – teist aastat järjest tunnistati Väike-Maarja vald Viru-Nigula ja Tamsalu valla ees maakonna kõige sportlikumaks omavalitsuseks.

See on tunnustus kõigile, kes on andnud oma panuse spordiobjektide valmimisse, nende korrashoidmisse ja agarasse kasutamisse, kõigile, kes on aidanud spordiüritusi ette valmistada ja läbi viia ning uusi ettevõtmisi algatada. Eeskätt aga on see tunnustus neile, kes on olnud liikuvad ja aktiivsed ning osalenud paljudel spordiüritustel, nii siinkandis kui kaugemal.

Populaarsemad spordiüritused meie vallas eelmisel aastal olid Ebavere Kange triatlon, Georgi Kange rammuvõistlus, Pandivere rattaralli, Lurichi kevadjooks, ReinPauli maastikujooks, Laekvere-Simuna jooks, tervisespordisari “Harjuta terviseks!” Kokku korraldati vallas eelmisel aastal 44 harrastusspordiüritust, s.h valla meistri-võistlused üsna mitmel aladel. Agaralt on meie vald osa võtnud nii maakondlikest kui üle-eestilistest valdade-linnade tali- ja suvemängudest.

Konkursil arvestati ka spordivaldkonda tehtud investeeringuid. Meie vald investeeris eelmisel aastal spordiobjektidesse 11,2 miljonit krooni, millest suurem osa panustati Ebavere tervisespordikeskuse olmehoone ja parkla valmimisse.

Maakonna kõige sportlikumale omavalitsusele mõeldud uhke Lurichi kuju anti vallale üle 12. veebruaril Wesenberghi kuursaalis spordirahvale korraldatud vastuvõtul.

Eesti Vabariigi 91. aastapäeva tähistamine

Simunas

23. veebruaril kell 12 Simuna rahvamajas Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulik aktus-kontsert. Pärast kontserti pärgade ja lillede asetamine ausamba juurde.

Väike-Maarjas

24. veebruaril kell 12 Väike-Maarja kirikus laulavad segakoor Helin ja Tamsalu neidude ansambel.

Kell 12.30 mälestushetked vabandussamba juures. Päevakohased sõnavõttud, lillede asetamine. Osaleb Kaitseliidu Väike-Maarja rühm.

Kell 13.00 jätkub iseseisvuspäeva tähistamine Väike-Maarja rahvamajas. Kõneleb politoloog Rein Toomla Tartu Ülikoolist. Laulavad segakoor Helin ja Tamsalu neidude ansambel. Ühislaulmine. Kringel ja kohv naisseltsilt.

Tulge 24. veebruaril Ebaverre!

Kell 14.00 tähistatakse Ebaveres vastlapäeva. Vastlasõidud, piirkondadevaheline vastlaree mitmevõistlus, rahvalikud võistlusmängud lastele ja täiskasvanutele.

Kell 16.00 valla meistrivõistlused suusatamises (soodsate ilmastikuolude korral). Jälgige enne võistlusi täiendavat reklaami!

20.-24. veebruarini on võimalik koguda kilomeetreid juba traditsiooniks muutunud üle-eestilisele üritusele “Eesti terviseradadel ümber maakera!”

SA Eesti Terviserajad poolt kolm aastat tagasi algatatud ürituse eesmärk on teadvustada inimestele nende kodulähedasi looduslikke terviseradu ning kutsuda kõiki üles mõnusalt ja sportlikult aega veetma. Ühtlasi liidetakse kokku erinevates Eestimaa paikades liigutatud kilomeetrid ja püütakse ületada 2006. aastal saavutatud kogupikkust 92081,2 km.

Tulge nautima ilusat talveilma ja kosutama tervist ning registreerige Ebaveres oma läbitud kilomeetrid!

Simunas tuleb autospordivõistlus

MTÜ Rallistar korraldab autospordivõistluse

“Simuna jäärada 2009 - I etapp”
28.02. osavõtjate registreerimine lõpeb 26. 02 kell 17.00

Simuna võistlusraja pikkus 2600 m, laius 4-10 m, pinnas - jää, lumi, sõidusuund vastupäeva.

Laupäev, 28. veebruar

08.00-10.00 registreerimine, dokumentide kontroll

08.00-10.15 autode tehniline kontroll ja võistlusrajaga tutvumine jalgsi või rattaga
11.00 esimese võistlusauto start

16.00 autasustamine (orienteeruvalt)

Info:

Marti Rillo 524 4800

Väino Haiba 505 3488

www.rallistar.ee

Lühiintervjuu Väike-Maarja gümnaasiumi I taliolümpiamängude projektijuhi Egne Liivalaidiga.

Millised on kooliolümpia kõige olulisemad tahud? Miks kooliolümpia on oluline?

See paneb klassid, klassijuhatajad, õpetajad, huvijuhid, kehalise kasvatuse õpetajad koostööd tegema, koos mõtlema; annab ja arendab meeskonnatööd. Lapsed ise püüavad pingutada ja ponnistada, on see plakat või viktoriin, abistavad üksteist, arutavad omavahel. Terve kooli koostöö.

Annab oskusi ülesannete jagamiseks ja lastele näitab ka kui raske see on. Mõtled küll, et mis see siis on, teeme ära! Meeskonnatöö oskus on ka lastel tegelikult vähene. Täiskasvanutele annab ka teadmise, kuidas jagada ülesandeid, projekti eestvedajatele, kuidas mitte ahmida ülesandeid. Mul oli nii hea meeskond.

Kui võrdled 2006. a olümpiamängudega, kuidas korraldus erines? Kas esimesel korral oli rohkem kahtlejaid?

Esimesel korral, jah, olid hirmud suuremad. Nüüd tuldi rohkem kaasa, eriti need, kes eelmisi mängu mäletasid, need olid laste jaoks tähtsad. Õpetajate poolt läks ka sujuvamalt.

Algkool osaleb kõikidel aladel, kui just ei ole haigust või kardinaalset vigastust, algkoolilaps teeb kõik alad läbi, kui ei ole vastunäidustus, et sõrm on haige või midagi sellist. Algkoolis oli neli ala. Seekord oli suure maja poolt 5.-12. klassidest osavõtt massilisem, aladest võeti massilisemalt osa, õpilased tulid paremini kaasa. Algul tüdrukuid ei registreerunud nii palju, aga huvijuht Helina Lükki käis klassid läbi ja andis märku ja tüdrukud tulid paremini kaasa.

Suve- ja taliolümpial oli alasid enamvähem ühepalju, suvemängudel haarasime vallaurituse oma kavasisse, nt Lurichi jooksu. Mängude kestvus oli sama pikk.

Mis mängudest kõige eredamalt meelde jäi?

Sportlikud näod. Vanemad õpilased tulid ja elasid väikestele sprinteritele, kes ähkides sõitsid 25 meetrit, kaasa. Statistika huvitaks ka mind, palju tegelikult kahe ala asemel valiti, sest paljud võtsid osa pea kõikidest aladest. Entusiasm oli tervitav.

Nagu olümpiaakadeemia president Reele Remmelkoor, kes tegeleb olümpiahariduse küsimustega, kes meid neljapäeval ka Ebaveres külastas ütles, et ta ei kohanud mitte ühtegi vinguvat täiskasvanut ega last. See, et lastel on alade vahel enne valida, motiveerib.

Ja siis mängude lõpudiskol 1. klassi tantsupaar, poiss ja tüdruk kaelakuti valsvõttes liikumas tangosammudega täieliku tümpsu saatel, kaifimas pidu.

Intervjueeris Marju Metsman

Vallavolikogus. Vallavalitsuses

27. jaanuar vallavalitsuses

- * ASile Kalvi Mõis anti välisõhu saasteluba.
- * Õppesõidu hinnaks veoautoga Ford Transit 430L EF C/C kinnitati 350 krooni tund alates 28.01.2009.a
- * Kauplusbussi teenuse osutamiseks Väike-Maarja valla territooriumil sõlmiti leping OÜga Turva ajavahemikuks 01.01.2009-31.12.2009.a.
- * MTÜle Spordiklubi Duo anti luba projektlagri läbiviimiseks Simuna koolis 11.06-17.06.2009 ja 07.07-18.07.2009.
- * OÜle SF Pandivere anti kasutusluba Väike-Maarja alevikus Tamme 2A asuvale büroohoonele.
- * ASile Diner anti kasutusluba Liivaküla külas asuvale rekonstrueeritud lüpsikarjalaudale.
- * Pandivere Vesi OÜle anti ehitusluba veetrassi rajamiseks Kilti alevikus.
- * Kristjan Kasele väljastati kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Aburi külas.
- * OÜle Jaotusvõrk väljastati kirjalik nõusolek Väike-Maarja Pikevere 10kv fiidri Kilti LP mastivõimsuslüliti paigaldamiseks Mädamdi kinnistul Vorsti külas.

28. jaanuari vallavolikogus

- * Kinnitati Väike-Maarja valla eelarve tulude plaan summas 91 011 575 krooni ja kulude plaan summas 89 676 575 krooni, sealhulgas kohustuste vähenemine summas 1 784 535 krooni. Kinnitati katteallikate, kulude, reservfondi ja lõppjäakide tasakaal summas 91 011 575 krooni ja eelarve reservfond summas 900 881 krooni. Kassatagavara suuruseks määrati 1 335 000 krooni.
- * Otsustati müüa Simuna alevikus Lai 9 asuv kinnistu hinnaga 110 000 krooni Kairi Kuurile.
- * Tamsalu, Väike-Maarja, Rakke ja Laekvere valdade jäätmekava 2009-2014 läbis I lugemise.

* Keskkonnanõunik Leie Arula jagas infot, et Ragn-Sells plaanib tõsta teenusehindu. Kuid vallavalitsus on seisukohal, et Ragn-Sells'i poolt esitatud põhjendused teenusehindade tõstmiseks ei ole põhjendatud. Plaanis on kohtumine Ragn-Sells'i esindajatega.

3. veebruar vallavalitsuses

- * Muudeti Väike-Maarja valla ja OÜ Kiiker vahel sõlmitud avaliku teenindamise lepingu punkti, mis käsitleb 2009.a transporditeenuste eest maksegraafiku kinnitamist.
- * MTÜga Väike-Maarja Põllumeeste Selts sõlmiti vara tasuta kasutuse leping Väike-Maarjas rahvamajas asuva keldriruumi (25,8m²) kasutamiseks kuni 01.01.2012.
- * Kinnitati Väike-Maarja valla 2009. a tegevusalade ja hallatavate asutuste eelarvete kaudu tulude laekumine ning kulude jaotus tegevusalade ja hallatavate asutuste lõikes.
- * Poolte kokkuleppel lõpetati OÜga Pesumati 10.01.2008 sõlmitud töövõtuleping alates 05.12.2008.a.
- * Elion Ettevõtte ASile väljastati ehitusluba Väike-Maarja-Vao-Kilti fiiberoptilise sidekaabli rajamiseks Ebavere, Vao ja Liivaküla külates ning Väike-Maarja ja Kilti alevikes.
- * Liina Kalda'le väljastati ehitusluba kuuri, lautküüni ja sauna lammutamiseks Müüriku külas.
- * Andrus Läll'ile väljastati kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Allika kinnistule Avanduse külas.
- * Malle Dengo'le väljastati kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Ebavere külas.
- * Baltic Log Cabins OÜle anti kasutusluba Ebavere külas asuvale viihallile.
- * Tasuda valla omandis oleva Triigi elamu nr 46 korter 14 eest 2008. aasta 1. juunist kuni 31. detsembrini majahoolduskulu 792 krooni majavalitseja Eve Rebase pangakontole.

* MTÜle Nelikand eraldati 2009. aastaks tegevustoetust summas 6250 krooni.
* MTÜle Triigi Mõis eraldati 2009. aastaks tegevustoetust summas 14 350 krooni.

10. veebruar vallavalitsuses

* Väike-Maarja valla asutuste küttepuude (kokku 440 rm) tarneks 2009.a esitasid hinnapakkumised (hind koos käibemaksuga) FIE Hannes Kõvask 450 krooni/rm, kokku 198 000 krooni, OÜ Ringtom 380 krooni/rm, kokku 167 200 krooni ja OÜ P.Ö.M.M. 395 krooni/rm, kokku 173 800 krooni. Edukaks pakkujaks kinnitati OÜ Ringtom.
* Kristjan Kase'le anti kasutusluba Aburi külas asuvale puurkaevule.
* ASile Go Bus Rakvere määrati bussiliini nr 39 dotatsioon 2009. aasta jaanuarikuu eest summas 7 286.20 krooni.

17. veebruar vallavalitsuses

* Kiideti heaks Aburi küla Koidu talu puurkaevu rajamise projekti aruanne.
* Otsustati esitada hooldajatoetuse maksimise korra eelnõu volikogu istungi päevakorda.
* Kilti rahvamaja väikese saali kasutushinnaks kinnitati 50 krooni tund.
* Anti kasutusluba Malle Dengole Ebavere külas asuvale puurkaevule
* Kristo Vares'ele väljastati projekteerimistingimused üksikelamu renoveerimiseks ja laiendamiseks Väike-Maarja alevikus.
* Keskkonnanõunik Leie Arula tutvustas AS Maves'i poolt läbi viidud Karja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist.

SEB sulgeb Väike-Maarja harukontori

1. aprillist lõpetab töö SEB Väike-Maarja harukontor.

Pangateenus on edaspidi kättesaadav Väike-Maarja postkontoris, kus SEB ja Eesti Posti koostöös alustab tööd elektrooniline postipank. SEB sularahaautoomaat on plaanis Väike-Maarjasse alles jätta.

Pandivere Paeriigis algas paeaasta

Tamsalu, Rakke, Väike-Maarja ja Laekvere vallale on 2009. aasta pae-aasta. Eesti rahvuskivile pühendatud ürituste eestvedajad Pandivere paeriigis on Eino Tomberg ja Imbi Tomberg Eesti Paeliidust, Aivar Niinemägi ja Elle Allik Pandivere arendus- ja inkubatsioonikeskusest (PAIKist), neli vallavanemat ja turismiga tegelejad.

MTÜ PAIK võttis vastu otsuse, lasta käibele meeneraha PAERO.

11. veebruaril 2009. aastal otsustas MTÜ PAIK juhatus kuulutada 2009. aasta pae-aastaks ja selle raames otsustati välja kuulutada oma meeneraha PAERO.

ARVAMUS: Miks on Väike-Maarjas kuritegevus suurenenud?

Siret Kotka
Väike-Maarja vallavolikogu liige

Pärast nn „Väike-Maarja pronksööd“ on järk-järgult ja silmnähtavalt suurenenud kuritegevus meie vallas. Usun, et seda on enam vallaelanikest ka ise täheldanud ja nii mõnedki omal nahal kahjuks ka juba tunda saanud. Kahtlemata kerkib siin üles küsimus – miks? Kas on pättide arv suurenenud või ei saa politsei lihtsalt oma tööülesannetega enam hakkama? Peaegu iga kuu lõhutakse kusagil aknaid ning suurenenud on ka sissemurdmiste arv. Siiamaani ei ole kindlaks tehtud, kes varastab eelmisel suvel vallamajast Vabadussõja võidusamba korjanduskasti ning kes murdsid sisse Väike-Maarja bussijaama või gümnaasiumisse.

Minu seisukohta kuritegevuse suurenemisest toetab ka Ida Politseiprefektuurist meie valla kohta saadud statistika. Kui 2007. aastal pandi toime 99 kuritegu, siis 2008. aastal juba 108. Samamoodi on suurenenud väärtegevuste arv 616lt 851le ehk möödunud aastal oli 235 juhtumit rohkem kui ülemöödunud aastal, mis on

vaieldamatult märkimisväärne tõus. Minu meelest on selleks kolm peamist põhjust. Esiteks, mõned aastad tagasi alustas reformierakondlasest justiitsminister Lang liberaalset poliitikat, mille eesmärgiks oli vangide vabaks laskmine. Tol korral põhjendas Rein Lang seda eelkõige sellega, et Eestis olevat Euroopaga võrreldes liiga palju vange, kelle kinnipidamine on ühiskonnale liiga kallis. Seega võeti kasutusele poliitika, mille kohaselt vabastati enam vange enne tähtaega. Ka Väike-Maarjas võib täheldada selliseid hiljuti vabakslastud vange ringi toimetamas. Teiseks, kui majanduse õitsengu ajal leidsid tööd ka need, kes olid vanglast vabanenud, siis tänaseks on olukord paljuski muutunud - töötä on jäänud nii endisi vange kui ka korralikke inimesi. Majanduslanguse tulemusena on jäänud sadu inimesi töötä ka meie vallas ning kohalikud ettevõtjad nendivad, et olukord muutub veelgi halvemaks. Ehk teisisõnu, kui inimesel tööd ega raha ei ole, siis tõenäosus, et minnakse vargile, järjest enam suureneb, eriti just endiste vangide puhul, kelle jaoks on see juba käidud rada.

Kolmandaks, minu hinnangul on politsei tänase siseministri Jüri Pihli juhtimisel võtnud endale valed prioriteetid ning on läinud n-ö lihtsama vastupanu teed. Riigieelarves haigutavad suured augud ja üks suurepärane võimalus seda tõhusalt täita on teha inimestele iga väiksema

liiklusrikkumise eest trahv. Tundub, et kuritegevuse lahendamine on seetõttu ka teisejärguline, sest on tunduvalt pikemaajalisem protsess. Kui 2007.aastal oli meie vallas 346 liiklusrikkumist, siis 2008. aastal 627, mis on ligi poole võrra suurem arv! Lisaks on teadatud tõsiasi, et Eesti riigi trahvisummad on mitmekordselt suuremad, võrreldes naabermaade Rootsi või Lätiga. Järjest enam jääb mulje, et politsei ei tegele mitte probleemidega, vaid hoopis raha teenimisega. Sest tõsiste asjade korral vangutab politsei pead ega ole suutnud siiamaani selgeks teha juba eelpool mainitud juhtumeid, nagu näiteks ikkagi kes on need pidevad akende lõhkujad või kes varastas eelmisel suvel Vabadussõja võidusamba korjanduskasti Väike-Maarjast või kes murdsid sisse Väike-Maarja bussijaama või gümnaasiumisse. Need on asjad, mis venivad ja venivad, samal ajal kui politsei tegeleb hoopis liiklustrahvide määramisega, et täita tühja riigikassat, kuid mitte selliste oluliste probleemidega, mis ka inimestele korda läheksid ning politsei mainet nende silmis tõstaks. Väike-Maarja vald ei ole nii jõukas, et suudaksime Tallinna linna eeskujul luua munitsipaalpolitsei, mis tagaks korra ja kaitseks rahvast. Ometi vajame ka meie kaitset huligaanide eest!

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:
Väike-Maarja Vallavalitsus
Pikk 7, 46 202 Väike-Maarja
http://www.v-maarja.ee

Toimetaja:
Marju Metsman
tel 329 5758, 526 3831
marju@v-maarja.ee
Kaastööd, teated saata hiljemalt iga kuu 5. kuupäevaks.
Toimetust võib tekstide lühendada.

Trükitud:
AS Trükikoda TRÜKIS
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi
Ilmub kord kuus.
Tiraaž 1200 eksemplari

Kaitseliidust ja Naiskodukaitsest - Eesti Vabariigi 91. aastapäev

Kristel Kitsing

Naiskodukaitse liige

Sel aastal tähistame oma riigi, Eesti Vabariigi 91. sünnipäeva. Aegade jooksul on isamaal olnud mitu nägu. Meil on vähemal või suuremal määral olnud võimalus osaleda Eesti taasloomises ja edendamises.

Iseseisvuspäev, kui riigi tähtsaim püha, kajastab tavaliselt riikliku iseseisvuse rajamise tähtpäeva. Ükski riik pole aga lõplikult kunagi valmis- nii ka meie Eesti Vabariik. Iga päev peame taas tegema midagi oma riigi heaks, looma midagi, mis kindlustaks meie tulevikku – kes rügab riigiametit, kes erasektoris, kes kasvatab kodus lapsi. Just viimane tegevus on eriti vastutusrikas, sest lapsed on meie tulevik ja nendest sõltub, missugune on meie isamaa nägu tulevikus. Kas suudame püsida rahvana ja rahvusena ning säilitada vabaduse, mis meile omal ajal nõnda raskelt kätte tuli?

Koolides on riigikaitse õpetust valikainena õpetatud alates 1997. aastast. Usun, et riigikaitse õpetus on oluliselt suurendanud nende noorte usaldust kogu Eesti riigi kestmise suhtes. Aga mida on veel vaja koolist saada lisaks faktide teadmisele? Usun, et kindlasti seda, et inimese mõistaks oma kohta ühiskonnas, usaldaks riiki ning oleks ka ise valmis aktiivselt kaasa aitama riigi arengule. Usun, et riigi kaitse on auasi ja üks oluline osa isamaalisest kasvatuses. Isamaaline kasvatus algab kodust, jätkub koolis ja töökohas ning on oluline, et kõik lülid selles kasvatuses toimiksid.

Riik - see oleme meie kõik. Mida saaksin vabatahtlikult mina, Sina, ja me kõik koos teha meie kodumaa heaks? Oma laste jaoks? Oma tuleviku tarvis?

Üks võimalus on liituda Kaitseliidu organisatsiooniga ja tegutseda üllaste eesmärkide nimel vabatahtlikult Eesti Vabariigi heaks ja samas ennast arendada. Kaitseliit taasasutati 17. veebruaril 1990. aastal Järvakandis. Kaitseliidu (KL) ülesanne on suurendada rahva valmisolekut kaitsta Eesti iseseisvust ja põhiseaduslikku korda. Leian, et Kaitseliidu ülesanne on ühendada meeldiv, kasulik ja vajalik.

Miks aga panustada vabatahtlikult riigi kaitsmisesse? Lennart Meri on öelnud: „Iseseisvus on väärtus, mis püsib seni, kuni püsib

tahe iseseisvust kaitsta.” Eesti riik vajab iseseisvaid, oma arvamusega, aktiivseid inimesi.

Väike-Maarjas tegutseb Kaitseliidu rühm ja juba pikemat aega on loomisel nende kõrvale Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskond. Teotaheliselt riigi hüvanguks panustavaid inimesi pole aga kunagi liialt palju. Uurisin, miks peaks inimene vabatahtlikult panustama riigikaitsele? Mida on Kaitseliitu või Naiskodukaitse ridadesse kuulumine andnud organisatsiooni liikmele?

Aimar Türbsal, kinnisvarabüroo Uus Maa kinnisvaramaakler: „Ajaloos tagasi minnes, on Kaitseliit olnud, ja arvan, et jääb ka edaspidi olema. Kaitseliit on vajalik kodu ja maa kaitseks, samuti inimese distsiplineerimiseks. Lisaks saavad naised ja mehed metsalaagrites ja õppustel käies tööruutiniist välja.”

Ants Rikberg, Kaitseliidu Väike-Maarja rühma ülem, riigikaitse õpetaja: „Kaitseliit on andnud mulle võimaluse kohtuda huvitavate inimestega. Lisaks suutlikkuse anda oma panus kodukoha heaks rahuaja ekstreemolukordades (tulekahjud, üleujutused, inimeste kadumine jne). Riigikaitseõpetajana tahan panna noori mõtlema teemal, kas ollakse võimeline vajaduse korral kaitsma oma kodu ja lähedasi.”

Naiskodukaitse on Kaitseliidu toetamiseks 1927. aastal loodud isamaalisi eesti naiskodanikke ühendav eriorganisatsioon. Naiskodukaitse koondab endas läbilõiget kogu Eesti naistest. Organisatsioonis on nii verinoori gümnaasiste kui ka keskealisi karjäärinaiisi ja kuldse vanaema-vanuses naised. On naised, kellele meeldib näoli mudas roomata ja laskmas käia, aga ka neid, kes relva pelgavad ja parema mõelega esmaabi annavad või teisi koolitavad, supikulpi liigutavad või kodutütreid kantseldavad. Naiskodukaitse on väga palju erinevaid võimalusi ennast isamaa hüvanguks rakendada ja sealjuures ka ise arendada.

Lea Matusorg, Rakke Vallavalitsuse pearaamatupidaja, Naiskodukaitse liige:

„Kaitseliit pakub huvitavaid väljakutseid, eneseületamist, oma võimete proovilepanekut. Kaitseliidus on võimalik läbida erinevaid koolitusi, omandada uusi teadmisi ja oskusi, mis on ka tavaelus vajalikud. Samas pakub Kaitseliit ka võimalusi rakendada koolitustel õpitut praktikas. Olles eelnevalt õppinud

Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves 2008. a Viru malevat külastamas.

staabiassistentide kursusel, osalesin 2008.a. „Kevadtormil” Ida-Virumaal. Suurepärane võimalus oli rakendada teoorias õpitut praktikas. Aasta lõpukuudel läbisin Kaitseliidu esmaabiõpetajate koolituse. Seal õpitud ja omandatud oskused oma eriala töelistelt fanaatikutele, on kogemus omaette. Esmaabi teadmiste vajalikkuses ei kahtle vist keegi.

Naiskodukaitse ei ole ainult naised püssidega metsas. On erinevaid võimalusi kaasa löömiseks – toitlustamine välilaagrites, suurõppustel; side ja staap; meditsiin; formeerimine; tegelemine noortega (kodutütred, noorkotkad) jne. Tahtmise korral leiab igapäev endale meelepärast tegevust. Peale selle aga suurepärase seltskonna, kes tegutseb koos mitte sunni pärast, vaid omast vabast tahtest ja ka isamaa armastusest. Kes siis veel meie kodumaad ja iseseisvust kaitseb, kui mitte meie ise – eestlased.

Eks vinguda ja viriseda oska me kõik ja tahta, et kõik kandikul kätte toodaks. Iseseisvuse säilitamine sõltub ju kõigist meist vähemal või rohkemal määral. Ei saa ju kõik rindele või

sissina metsa sõdima minna. Ka tagala peab tugev olema, et toetada neid, kes eesliinil. Siin saavadki appi tulla naiskodukaitsejad, noorkotkad ja kodutütred. Seega, noorkotkad ja neid, kel on tahe midagi ise ära teha, oma vaba aega sisustada tõeliselt huvitavate üritustega, olete kõik oodatud Naiskodukaitsele.”

Siinkohal on hea võimalus teema positiivselt kokku võtta. Eesti Vabariigi aastapäev on 24. veebruaril, millega tähistatakse Eesti Vabariigi väljakuulutamist 1918. aasta 24. veebruaril. Sel päeval avaldati Tallinnas „Manifest kõigile Eestimaa rahvastele”, milles kuulutati välja sõltumatu ja demokraatlik Eesti Vabariik. 24. veebruar on Eesti riigipüha ja iseseisvuspäev. Soovin Väike-Maarja valla inimestele kena iseseisvuspäeva ja koputan Teie südamele panustamiseks meie kodumaa hüvanguks. Olete oodatud Kaitseliidu Viru Maleva ridadesse!

Rivo Neuhaus

Ida-Eesti Päästkeskuse järelevalveteenistuse juht

Viimase poolaasta jooksul on ehitiste omanikud/valdajad avaldanud pahameelt, justkui oleks päästeteenistus asunud neid jõuliselt trahvima ja muutunud erakordselt karmiks. Tundub, et tuleohutusinspektori tegevuses on mitmed asjad jäänud arusaamatuks ja vajavad selgitamist.

Tuleohutusülevaltuse käigus kontrollitakse objekti (ehitis ja selle juurde kuuluv territoorium) tegevuse ja seadme töö vastavust tuleohutusnõuetele. Objekti omanikku informeeritakse eelseisvast tuleohutusülevaltusest ning ülevaltust toimetatakse objekti omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul. Ülevaatus lõpeb enamasti ettekirjutusega mõne nõude täitmiseks (ka mingi tegevuse keelamisega) või ennetava tuleohutuslase vestluse ja tõdemusega, et kõik on korras. Ettekirjutusele võib lisanduda hoiatus, et nõude mittetähtaegsel täitmisel rakendatakse sunniraha, mis tähendabki, et nõude mittetäitmisel tuleb maksta raha. Sunniraha rakendatakse vajadusel korduvalt seni, kuni nõue täidetakse ning sealjuures on sunniraha ideeks omaniku asetamine olukorda, kus nõude täitmine on soodsam, kui täitmata jätmise ehk sunniraha maksmine. Näiteks kolme tulekustuti soetamine 1800 krooni eest on ilmselt mõistlikum, kui tasuda 1400 krooni sunniraha, sest pärast sunniraha maksmist tuleb kustutid järgmiseks määratud tähtajaks ikkagi soetada. Summa on lõpuks aga 1800 (kustutid) pluss 1400 krooni (sunniraha).

On tõsi, et tuleohutusinspektori teevad

Segadust tekitav sunniraha

varasemast rohkem sunnirahahoiatust ja ka rakendavad neid rohkem. Küll aga ei ole tõsi, et seda tehakse ülekohtuselt, ebaproportsionaalselt või sootuks kiusust. Sunniraha määramisel lähtutakse põhimõttest, et see oleks väiksem võimalik summa, mis objektiivselt motiveeriks nõuet täitma. Selle aluseks on omakorda nõude täitmise hind. Näiteks kui evakuaatsiooniuste paigaldamine maksab suurusjärgus 20 000 krooni, siis sunniraha on enamasti suurem kui 10 000 krooni. Lisaks väärib siinkohal täpsustamist, et sunniraha pole erinevalt levinud arvamusele trahv. Sunniraha maksimisest on võimalik hoiduda – nõude täitmisel maksta ei pea. Trahv on aga karistus ehk hinnang juba tehtud õigusvastasele teole – tuleohutusnõuet on rikutud ja tehakse trahv, hoolimata asjaolust, et nõue võidakse juba järgmisel päeval täita. Ühtlasi tähendab karistus sissekannet riiklikku karistusregistrisse ja koos sellega negatiivset märgest isiku või asutuse renomeel. Sunniraha on seega leebem võimalus, olgugi, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid on rikutud ja inspektor võiks selle eest trahvida, annab ta omanikule võimaluse nõude vabatahtlikult täitmiseks.

Ettekirjutuse täitmiseks on tähtaeg

Iga ettekirjutuse täitmiseks ja sunniraha rakendamiseks on tähtaeg, mille määramisel lähtutakse nii võimalikust ohust, nõude iseloomust (ehituslik nõue või tuleohutuspaigaldise puudumine) kui ka nõude täitmise vajaliku ressursi hinnangust. Lisaks arvestatakse omaniku/valdaja põhjendatud ettepanekute ja taotlustega – näiteks määratakse kui nõude täitmise tähtaeg on 1. september, kuid omanik suudab konstruktiivselt ja usaldusväärselt põhjendada, et reaalne tähtaeg on 1. oktoober. Võimalusi selliseks kokkuleppeks tähtaja osas on mitmeid. Näiteks kui riigihanke raames on käimas ehitise rekonstrueerimine, kus tööde vastuvõtmise

tähtaeg on 30. september; on juba sõlmitud leping ettevõtjaga, kes teeb vajalikke töid tuleohutuse tagamiseks, kuid lepingu tähtaeg on pikem ettekirjutuse tähtajast jms. Ei tasu siiski loota, et võimalus tähtajas kokku leppida on absoluutne. Esiteks on teatud tuleohutusnõudeid, mille osas mõõndusi teha pole võimalik – tulekustutite olemasolu ja korrasolek, inimeste evakuatsioon. Teiseks ei saa kokkulepe tähtajas muutuda absurdseks ehk selliseks, mis muudaks tuleohutusnõude mõttetuks (nt kolmeaastane tähtaeg).

Alati tuleks enne pahameele väljendamist kaaluda alternatiivide raha ning inimene vahel ja mõelda sellele, et eelkõige vastutab ehitise omanik/valdaja tema objektile olevate inimeste turvalisuse eest. Teiseks ei saa riiklik tuleohutusjärelevalve kuritarvitada avalikkuse usaldust ega riskida oma professionaalse mainega. Kolmandaks ei saa ja ei peagi tuleohutusinspektor endale võtma riski ega mängima ruletti võimalusega, et tema järelevalve all oleval objektile puhkeks tulekahju. Kui päästeteenistus asutuse mõttes kaotab puhkenud tulekahju korral vaid usaldusväärsuse ja maine, kaotab lihast-luust inspektor palju enam.

Eelnevad märkused tähtaja osas muutuvad aga tihti kasutatuteks, kuna tuleohutusinspektoritega asutakse sisulisse diskussiooni alles siis, kui on juba hilja. Hilja seetõttu, et tuleohutusülevaltusel on tulenevalt pääste- ja haldusmenetluse seadusest kindlad menetluslikud tähtajad.

Kui objekti omanikule on tehtud ettekirjutus tuleohutusnõude täitmiseks koos sunniraha hoiatusega ning ta näeb enne tähtaja saabumist, et nõude täitmiseks jääb ajast puudu (viimased tööd rekonstrueerimisel on lõpetamata, automaatse tulekahju-signalisatsiooni juhtpult seadistamata vms), on tal õigus teha taotlus

tähtaja pikendamiseks. Tähtaega nõude täitmiseks on võimalik seaduse järgi pikendada kuni kahe kuu võrra. Seega ei tasu loota, et tähtaega saab pikendada lõpmatult. Tähtis on silmas pidada, et taotlus esitatakse enne tähtaja saabumist. Hiljem esitatud taotlust ei rahuldada ning nõude mittetäitmisel pööratakse sunniraha täitmisele ehk saadetakse kohtutäiturile.

Kui omanik leiab, et ettekirjutus on sisuliselt (põhjendamatu nõue) või vormiliselt vastuolus õigusaktidega, on tal õigus esitada motiveeritud vaie ettekirjutuse tühistamiseks või muutmiseks. Vaide esitamise tähtaeg on **30 päeva alates päevast, millal ettekirjutusest teada saadi**. Praktikast on sagedased juhtumid, kus vaie esitatakse alles siis, kui saabub ettekirjutuse täitmise tähtaeg või veelgi halvem, siis kui on saadud teade kohtutäiturilt sunniraha maksmiseks. Siinkohal on ettekirjutus ise antud võib-olla juba kuus kuud tagasi.

Kõike, mis seondub riikliku tuleohutusjärelevalvega, ning millele sealjuures tähelepanu pöörata, pole võimalik siinkohal paraku edastada. Küll aga annan soovitusi ja julgustan tuleohutusinspektoriga enam suhtlema, diskuteerima ning samuti ise aktiivne olema omapoolse info edastamisel ning lahenduste ja alternatiivide väljapakkimisel. Vaid nii on võimalik teha kõiki asjaolusid arvesse võttes ettekirjutus. Tuleohutusinspektori huvi ei ole karistamine, vaid ennekõike ikkagi ohutuse tagamine. Loodetavasti koostöös, mitte käskides.

Väike-Maarja Gümnaasiumi taliolümpiamängude tulemused

(teema algus lk 1)

KELGUTAMINE

1.klass: 1. Mikk Sikkar, 2. Lehar Madis Metsallik, 3. Vendo Mihkel Veia; **2. klass:** 1. Marek Tealane, 2. Heiki Sädem, 3. Reigo Karon; **3. klass:** 1. Karmel Laissar, 2. Meelis Lindret, 3. Henri Matikainen; **4. klass:** 1. Urmas Lemvald, 2. Andres Märtn Metsallik, 3. Rauno Ojasalu; **5.-6. klass:** Tüdrukud: 1. Annika Kroll, 2. Anu Limberg, 3. Iris Leist. Poisid: 1. Jalmar Kolberg, 2. Argo Metsaru, 3. Rait Läänemets; **7.-8. klass:** Tüdrukud: 1. Gerda Palmits, 2. Mailen Rimmelg, 3. Keiti Kannel. Poisid: 1. Kevin Hurt, 2. Riho Koppel, 3. Sander Kööp; **9.-12. klass:** Tüdrukud: 1. Taisi Tiimus, 2. Annika Kuldkapp, 3. Kristiina Kahr. Poisid: 1. Reijo Matikainen, 2. Henri Manninen, 3. Marko Tealane

LASKESUUSATAMINE

1.-2. klass: Tüdrukud: 1. Berta Viikberg, 2. Jete Hendrika Lood, 3. Eveli Klaan. Poisid: 1. Heiki Sädem, 2. Edward Heldur Kurim, 3. Marten Rimmelg; **3.-4. klass:** Tüdrukud: 1. Anu Reimann, 2. Maris Möldre, 3. Natalie Lehtmets. Poisid: 1. Andres Märtn Metsallik, 2. Martin Ojamaa, 3. Ander Talu; **5.-6. klass:** Tüdrukud: 1. Riki-Brigita Mitt, 2. Mirjam Ojamaa, 3. Laura Laanemägi. Poisid: 1. Tair Stalberg, 2. Gert Raidla, 3. Rait Läänemets; **7.-8. klass:** Tüdrukud: 1. Merilin Lõomets, 2. Gerda Palmits, 3. Mailen Rimmelg. Poisid: 1. Sten Arulaan, 2. Kristo Kokk, 3. Madis Püss; **9.-12. klass:** Tüdrukud: 1. Gerli Pomerants, 2. Kristel Püss,

3. Kristiina Kahr. Poisid: 1. Ivar Vaab, 2. Tarmo Tähiste, 3. Henry Kaevu

SPRINT

1.klass: Tüdrukud: 1. Kadri Reimann, 2. Margit Basmanova, 3. Karin Klauks. Poisid: 1. Karli Lõune, 2. Mikk Sikkar, 3. Marten Rimmelg; **2. klass:** Tüdrukud: 1. Krete Hurt, 2. Kirke Tobreluts, 3. Eveli Klaan. Poisid: Heiki Sädem, 2. Richard Erich Trestip, 3. Janar Kirss; **3. klass:** Tüdrukud: 1. Anu Reiman, 2. Maris Möldre, 3. Jaana-Liis Jalakas. Poisid: 1. Ander Talu, 2. Marti Alt, 3. Martin Ojamaa; **4. klass:** Tüdrukud: 1. Natalie Lehtmets, 2. Johanna Põldmaa, 3. Theresa Aleksejev. Poisid: 1. Urmas Lemvald, 2. Indrek Basmanov, 3. Voldemar Komarov; **5.-6. klass:** Tüdrukud: 1. Laura Laanemägi, 2. Riki-Brigita Mitt, 3. Birgit Basmanova. Poisid: 1. Tõnis Saar, 2. Anatoli Larionov, 3. Gert Raidla; **7.-8. klass:** Tüdrukud: 1. Kätlin Kaare, 2. Janely Lõomets, 3. Pille Poom. Poisid: 1. Sten Arulaan, 2. Alvar Urbas, 3. Kristo Kokk; **9.-10. klass:** Tüdrukud: 1. Gerda Tarkusep, 2. Kristiina Kahr, 3. Marilii Pohlak. Poisid: Kirill-Tõnis Maršalov, 2. Tarmo Tähiste, 3. Urmo Tähiste; **11.-12. klass:** Tüdrukud: 1. Gerli Pomerants, 2. Kaiti Kannel. Poisid: 1. Ivar Vaab, 2. Henry Kaevu, 3. Margus Sibrits

SLAALOM

5.-6.klass: Tüdrukud: 1. Mirjam Ojamaa, 2. Mari-Liis Kaskema, 3. Mariin Talu. Poisid: 1. Tair Stalberg, 2. Anatoli Larionov, 3. Jevgeni Hamidžanov; **7.-8. klass:** Tüdrukud: 1. Kätlin

Kaare, 2. Merilin Lõomets, 3. Mairis Matvejev. Poisid: 1. Sten Arulaan, 2. Madis Püss, 3. Tarmo Kivipõld; **9.-12. klass:** Tüdrukud: 1. Gerda Tarkusep, 2. Kristiina Kahr, 3. Stina Tiigimäe. Poisid: 1. Margus Sibrits, 2. Tanel Laumets, 3. Jorma Liivalaid

TEATEVÕISTLUS

5.-6. klass: 1. 6.a võistkond: Birgit Basmanova, Anatoli Larionov, Mariin Talu, Gert Raidla. 2. 5.b võistkond: Anet Veia, Reivo Nugis, Laura Laanemägi, Tair Stalberg. 3. 5.a võistkond: Riki-Brigita Mitt, Siim Salla, Kätlin Kroll, Rait Läänemets; **7.-9. klass:** 1. 9.a võistkond: Kristiina Kahr, Mait Jalast, Marilii Pohlak, Tanel Laumets. 2. 9.b võistkond: Gerda Tarkusep, Martin Vohla, Gerda Tarkusep, Urmo Tähiste. 3. 8.b võistkond: Janely Lõomets, Tarmo Kivipõld, Pille Poom, Kristo Kokk; **10.-12. klass:** 1. 11. klassi võistkond: Kertu Rebane, Henry Kaevu, Gerli Pomerants, Ivar Vaab. 2. 10. klassi võistkond: Keili Pohlak, Tanel Laanemägi, Kristel Püss, Tarmo Tähiste

TÄPSUSSUUSATAMINE

1.-2. klass: Tüdrukud: 1. Berta Viikberg, 2. Jete Hendrika Lood. Poisid: 1. Renee Aava, 2. Sandro Palmits, 3. Marek Tealane; **3.-4. klass:** Tüdrukud: 1. Natalie Lehtmets, 2. Kersti Vettik, 3. Jaana Liis Jalakas, Johanna Põldmaa. Poisid: 1. Ander Talu, 2. Sander Hanni, 3. Railo Aimse.

Pilte medalitseremoonialt:

Laskesuusatamise 3.-4. klassi poiste autasustamine. Direktor Raili Sirgmetts surumas kätt Andres Märtn Metsallikul. Pildil ka kolmandaks jäänud Ander Talu.

Sprindi autasustamine. Medali on kaela saanud Riki-Brigitta Mitt. Pildil veel esikoha võitnud Laura Laanemägi ja kolmandaks tulnud Birgit Basmanova.

Käivitub projekt "Kaitse end ja aita teist"

Veebruarist juuni keskpaigani viiakse maakonna traumanõukogu koordineerimisel Lääne-Virumaal läbi 6.-9. klasside õpilastele suunatud projekt „Kaitse end ja aita teist“.

Projekti üks eestvõtjatest, Ida-Eesti Päästkeskuse koordinaatoriteenistuse juhi Maido Nõlvaku sõnul antakse noortele nelja kuu vältel eluks vajalikke teadmisi ohutust liiklusest, tule- ja veeohutusest, orienteerumisest metsas ning õpetatakse neid oskuslikult käituma eriolukordadesse sattumisel, näiteks, kuidas metsa eksides ellu jääda ja õnnetusse sattunutele esmaabi anda.

Toimunud on projekti tutvustav infopäev koolidepoolsetele koordineerijatele. Projektis osaleb maakonna 17 kooli, nende hulgas Väike-Maarja Gümnaasium, Simuna Kool, Kilti Põhikool. Maakonna traumanõukogu koordinaatori, maavalitsuse terviseedenduse spetsialisti Olga Boitsovi ütlusel oli huvi projektis osalemise vastu niivõrd suur, et osalema pääsesid vaid kõige kiiremini üleskutsele reageerinud koolid. Ülejäänud peavad ootama järgmist võimalust, mis loodetavasti avaneb aasta pärast.

Projektis osalejad saavad kooli tellida tasuta kahetunniseid loenguid, millega kaasnevad praktilised tegevused järgmistel teemadel: elupäästev esmaabi, vetelpääste, noored ja

seadusandlus, liiklus- ja tuleohutus, matkatarkused ning orienteerumine. Koolitusi viivad läbi Rakvere haigla parameedikud, Ida Politseiprefektuuri noorsoopolitseinikud, Ida-Eesti Päästkeskuse ennetustöö spetsialistid, Ida Teedekeskuse spetsialistid ning Kaitseleidi Viru Maleva kaitselehtlased.

Projekt lõpeb juuni alguses toimuva kahepäevase noortelaagriga, mida juhendavad loenguid läbi viinud spetsialistid.

Projekti läbiviimist finantseerib Eesti Haigekassa vastavalt tervise edendamise tegevuskavale maakondlike traumaennetuste programmist ning viiakse läbi koostöös Lääne-Viru traumanõukoguga. Osalevad organisatsioonid panustavad projekti läbiviimisele omapoolse ressursi loengute ja laagri läbiviimiseks.

Projekti idee sai alguse 15 aastat tagasi Jõgevamaal. Nüüdseks on „Kaitse end ja aita teist“ laienenud ka teistesse Eesti maakondadesse. Järgmisel aastal on plaanis see läbi viia ka Ida-Virumaal.

Maakonna traumanõukogu

Ida-Eesti Päästkeskus

Ida Politseiprefektuur

Rakvere haigla

Ida Teedekeskus

Kaitseleidi Viru Malev

Beatbox Kilti koolis

Jaauari lõpus toimus meie kooli detsembri- ja jaauarikuu sünnipäevalastele pidu. Hällilapsed on alati väikese šokolaadi saanud, kuid seekord oli nende auks kutsutud esinema ka külaline. Kõikidele pidulastele esines *beatbox*-iga Juhan Krull Tallinnast.

Beatbox on suu abil pilli- ja muude hääle jälgendamine. Kõige sagedamini jälgendatakse elektrooniliste pillidega loodud rütmimuusikat. *Beatbox* sai alguse 1980ndatel aastatel ning selle eelkäijaks loetakse kollektiivi FatBoys, kes astusid üles suurepärase oskusega teha huulte ja keele abil rütme.

Juhan tegi osavalt piilupart Donaldi häält ning laulis *beatbox*-i stiilis tuntud ameerika laule. Soravalt tuli tal välja ka "hispania" ja "prantsuse" keel – meile tundus, et noormees oskas neid keeli kõnelda, kuid tegelikult ei tähendanud ta hällitsused mitte midagi! Juhan lubas lahkelt kõiki huvilisi õpetada. Ega julgeid eriti ei olnud ja esimesel korral midagi tarka välja ka ei tulnud. Nii nagu iga harrastus, nõuab *beatbox*-gi pikaajalist harjutamist. Küllap ka natuke annet.

Õhtul esinesid veel meie kooli väikekandle ringi tüdrukud. Nad on õpetaja Sirje Luige käe all õppinud lühikese ajaga selgeks mitmeid lugusid ja mõnel korral juba varemgi esinenud. Suveks on võetud plaani laulupeolgi ära käia.

Juhan Krull *beatbox* imas

Peoõhtul autasustati aineolümpiaadide häid tulemusi saavutanud õpilasi, mängiti ringmänge, korraldati lõbus viktoriin ja õhtu lõpetasid 9. klassi poisid diskoga. Oli lõbus õhtu, mis sünnipäevalastele kindlasti kauaks meelde jääb.

Triinu Hiela, Kevin Hövelson

Kilti põhikool, 7.klass

Kilti mõisapargis vuliseb veerohke allikas

Kilti lossi ümber laiub park oma põlispuude, allikate, omanäolise taimestiku ja loomastikuga. Park on planeeritud ja rajatud admiral Krusensterni poolt inglise stiilis.

Park hõlmab ligikaudu 4,5 ha. Pargis ja lähiumbruses leidub 7 suuremat ja hulgaliselt väiksemaid allikaid.

Allikas
külm, väike
joomine, ravimine, voolamine
mulle meeldib seal olla
ilu.

Vassili Niroda
2004

Allikas
rohekas, jõuline
allikavesi, paekivi, soovimünt
allikas on noorendav värskus
rahustav.

Erika Varik
2004

KILTISI MÕISAKOOLI REKONSTRUEERIMINE
(projekt nr EE0029)

Rahastatud Norra finantsmehhanismist

erwin
EHITUS

Väike-Maarja rahvamajas etendub "Tangoballett"

Astor Piazzolla muusika
 Dmitri Hartšenko koreograafia
 Allan Jakobi, akordion
 Tiit Peterson, kitarr
 Helen Org-Veidebaum ja Dmitri Hartšenko, tants

Astor Piazzolla (1921 – 1992) muusika on välja kasvanud traditsioonilisest Argentiina tangost. Helilooja on kujundanud täiesti uue stiili „El Tango Nuevo”, mis oma helikeelelt on tõsise- ja kerge muusika, klassikalise kammermuusika ja improvisatsiooni piirimal, pakkudes muusikaelamust kõigile maitsetele. Piazzollat võib pidada 20. sajandi teise poole üheks suurimaks meloodiameistriks, mistõttu on tema muusika maailmas ka tohutu populaarsuse saanud. Tema rütmid ja vahelduvad meeleolud annavad koreograafide lugematuid fantaasiavõimalusi. Dmitri Hartšenko on kasutanud liikumist klassikalisest balletist kuni modernsete väljendusvahenditeni.

Allan Jakobi ja Tiit Peterson on oodatud külalised muusikafestivalidel ja kontsertlavadel nii Eestis kui ka välismaal. Helen Org-Veidebaum on Rahvuskooper "Estonia" balletiartist ja Dmitri Hartšenko tantsuteatri "Zick" liige ning lavastaja, kes on silma paistnud nii klassikalise kui moderntantsu vallas.

Skulptorid ja kunstnikud Väike-Maarjas

Jakob Liivi ausammas J. Liivi pargis Roman Haavamägi (1937. aastani Espenberg). Sündinud 15. veebruaril 1891 Tallinnas, surnud 3. jaanuaril 1964 Haapsalus. Jakob Liivi portreebüstiga mälestussammas. Teisi töid: portreebüstiga mälestussambad. R. Tobias (1929), B. Laipman (1933), E. Enno (1939). Tšaikovski pink (1940), Päikese kell (1924).

Skulptor Kalju Reitel, sündinud 11. veebruaril 1921 Tapal. 1950. a lõpetas Tallinna Riikliku Tarbekunsti Instituudi. 1950-1955 Vorkuta vangilaager. Töid. Mälestused (1967), Lahkumine (1967), Kr. Raua ausammas Tallinnas, Kaali mees Saaremaal.

Skulptuur „Lahkumine” oli Väike-Maarja keskväljakul. Kunstniku nõusolekul ja Kultuuriministeeriumi loal paigutati 1991. a Väike-Maarja surnuaiale. Skulptuur „Lahkumine” on ühel teljel kunstniku seal juba varem paiknenud taiesega.

Väike-Maarja rahvamajas 1980. aastast alustatud kapitaalremondi käigus tehti tihedat koostööd tollaegse kunstikombinaadi „ARS” erialakunstnikuga: metallikunstnik **Mai Mägi**, teostajaks tema abikaasa **Mart Mägi**. Tööd: saali laevalgusti; keldrikohviku lae- ja seinavalgustid, suur mitmeharuline küünlakujuliste elektrilampide alus-kandelaaber ja akende sepisvõred; keldrikohviku sissepääsu võreuks ja trepi äärised jalutussaalid.

Veel on eravalduses Mai ja Mart Mägi tööd **Vainu Tares** (talus) Müürikul: suured sepis laevalgustid põhikorruse saalis ja soklikorruse kaminasaalis; sepis seinavalgustid; uste sepsid; kaminatarbed

Rahvamaja keldrikohvik. Tekstiilkunstnik **Peeter Kuutmaa** kavandas ja ARSi tekstiilieteljee meistrid kudusid kangad keldrikohviku seinte katmiseks. Ebasoodne keldrikliima rikkus kangaid sedavõrd, et need tuli 2006. aasta detsembris maha võtta (pidasid siiski vastu veerand sajandist). Tekstiilid rahvamaja saalis – akende- ja lavaeesriided on valmis kootud Teatriühingu tekstiilitöökogas (asus tol ajal Tallinnas Türi tänaval).

Rahvamaja jalutussaal Kunstnik **Katrin Linde (Kõrvits)** vitraažid – värvilisest klaasist tinaraamis dekoratiivpindade kavandid ja teostus jalutussaali akendel ja uste framuugidel. Kujur **Georgi Markelov**, sündinud 29. mail 1929. aastal Narvas, Väike-Maarjas elanud ja koolis käinud. Puidust portreed: G. Lurichi puitbüst ja Jakob Liivi, Märt Meose puitbareljeef tekstiga.

Rahvamaja fuajee Monumentalist **Eva Jänes** maaliteos-fresko "Maarjapäevad" fuajee seinal. Teostusel abiks kunstnik Elvi Gailit (kirjanik A. Gailiti vennatütar).

Kuna tegemist on freskoga – lubjakindlate värvidega maalimine värskelt krohvitud kuivamata seinale, siis on maaliteos kergesti vigastatav. Hoolimatu suhtumine sundis mitmel korral Eva Jänese ja Elvi Gailiti abi paluma maali parandamiseks. Viimane parandus 1990. aastatel.

Väike-Maarja lasteaed Lasteaia basseiniruumis mosaiikpilt Eva Jänese kavandid ja teostus. Kahjuks jäi basseini remondi ootel pooleli. Detailid pole säilinud. Lasteaia saali endine seinamaal, Katrin Linde (Kõrvits) kavandid ja teostus.

Väike-Maarja õppekeskus (endine Väike-Maarja kolhoosi keskus). Tekstiilkunstnik Elna Kaasiku kavandite järgi kootud piltvaip põimimistehnikas – gobelään Maarjamaa hoone II korruse saalis

Väike-Maarja gümnaasiumi peamajas on mitmeid **skulptor** Georgi Markelovi töid, kingitud gümnaasiumi 130. aastapäeval ja varemgi.

Jaan Koorti (6. nov 1883 - 14. okt 1935) Jakob Tamme büst Väike-Maarja vanal kalmistul. Jaan Koort on teinud mitmete tuntud inimeste hauamonumente, nt Julius Kuperjanovi ja August Kitzbergi.

Juta Haasma

Kultuurikalender

VEEBRUAR
 23. veebruar kell 12.00 Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulik aktus-kontsert Simuna rahvamajas. Pärast kontserti pargade ja lillekimpude asetamine ausambale.

24. veebruaril iseseisvuspäeva tähistamine Väike-Maarjas.
 Kell 12.00 Väike-Maarja kirikus, esinevad segakoor Helin ja Tamsalu neidude ansambel.
 Kell 12.30 mälestushetked vabadussamba juures. Osaleb Kaitseliidu Väike-Maarja rühm.
 Kell 13.00 jätkub iseseisvuspäeva tähistamine Väike-Maarja rahvamajas. Esineb politoloog Rein Toomla Tartu Ülikoolist. Ühislaulmine. Kringlit ja kohvi pakub Väike-Maarja naisselts.

MÄRTS
 4. märtsil kell 11.00 Simuna rahvamajas A. Kitzbergi lasteetendus "Kolm suurt soovi" väiketeater "Teatrike" esituses. Pääse 25 krooni.

5. märtsil kell 15.00 Simuna kihelkonna rahvamajade laulusolistide V laulukarussell Salla mõisas.

6. märtsil kell 22.00 disko Väike-Maarja rahvamajas, DJ Zwilling. Pilet 50 krooni.

8. märtsil kell 18.00 kontsertetendus "Tangoballett" Väike-Maarja rahvamajas. Astor Piazzolla muusika, Dmitri Hartšenko koreograafia. Mängivad Allan Jakobi (akordion) ja Tiit Peterson (kitarr), tantsivad Dmitri Hartšenko ja Helen Org-Veidenbaum.

13. märtsil kell 18.00 luule- ja muusikaõhtu Väike-Maarja rahvamajas. Juhan Viidingu luule, harfil Tatjana Lepnurm.

14. märtsil kell 13.00 emakeelepäeva tähistamine Simuna rahvamajas. Päevakohaste etteastetega esinevad Kadriina rahvamaja tantsurühm "Võokudujad" ja naisansambel.

20. märtsil kell 13.44 kevade vastuvõtmine Avanduse mõisa ees. Kell 14.00 kevadkontsert Avanduse mõisas.

22. märtsil kell 13.00 Härmalõnga pidu Väike-Maarja rahvamajas. Küläs Väike-Maarja rahvamaja B-segarahvatantsurühm.

27. märts kell 19.00 isetegevuslaste ja koolinoorte stiilipidu "Teeme ära" Väike-Maarja rahvamajas. Plaati eesti lugudega läbi aegade keerutab DJ Cozzo Läänemaalt.

29. märtsil kell 13.00 Simuna kihelkonna eakate naljapidu Rakke kultuurikeskuses.

29. märts kell 12.00 Lennart Meri 80 Ebaveres. Külaline on endine L. Meri nõunik Aksel Tamm.

APRILL
 30. aprill Wiedemanni keelepäev Väike-Maarja rahvamajas.

Info:
 Simuna rahvamaja 323 7217
 Väike-Maarja rahvamaja 326 1837

Väike-Maarja rahvamajas Riina Rillo maalide näitus.

Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlaskogu koguneb taas 4. aprillil kell 12 gümnaasiumi peamajas.

Väike-Maarja suurmees - Jakob Liiv 150

Jakob Liivi aimetel
 Erich Meerja

Siin platsi ääres seisest tunnen, et aastakümned on kui viiv. Ma näen üht maja. Õuel kõnnib virk majaisand, Jakob Liiv.

Käib õuest tuppa tiidsal astel, teemajas tarvis puid ja vett. Seltskonnatöö ja peres lapsed, hoolt nõuab raamatute lett.

Maal vaimupimedust on palju ja sakslust hoovab mõisatest. Veel viin ja valskus käivad ringi, kuis saada lahti kõigest sest?

Nii aeg kaob käest. Ning õhtuil hilja on aken valge, ootel säng. Töölaua luuletused, jutud ja juhutada näitemäng.

Kus mängida? Meil tarvis maja, oo armas rahvas, kaasa löö! Suur ettevõtte juhte vajab läeb Liivil segi päev ja öö.

Kuid maja kerkib, näidend valmib, Suur avapidu rõõmu toob. Kuis küll on jäänud unarusse Teemaja, raamatute pood?

Kuis Väike-Maarja, kaunis piiga, siis Jakob Liivist maha jäi? Aeg ju näitas, aru andis – nad armastasid teineteist

Tänavu möödub 150 aastat Jakob Liivi (28.02.1859-17.01.1938) – õpetaja, kultuuri- ja ühiskonnategelase, luuletaja, Väike-Maarja parnassi rajaja, hinnatud kõnemehe - tõelise Väike-Maarja suurmehe sünnist.

19. veebruaril meenutati Jakob Liivi kui üht olulisemat isiksust Väike-Maarja ajaloo õppekeskuses toimunud pidulikult juubeli-üritusel.

Väike-Maarja muuseumis on avatud põhjalik ja huvitav näitus Jakob Liivi tegevusest erinevatel eluetappidel.

Jakob Tamme hauamonument Väike-Maarja vanal kalmistul. Büsti autor Jaan Koort.
 Nii Jakob Liiv kui Jakob Tamm olid Väike-Maarja parnassi tegelased.

Foto: Marju Metsman

Jakob Liivi luulekonkurss Väike-Maarja muuseumis 11. veebruaril 2009.

Põlistame legendaarse

Georg Lurichi mälestuse!

Georg Lurichi mälestussamba toetussummade kogumiseks avatud Väike-Maarja Vallavalitsuse arveldusarve number SEB Pangas on 10502017649007.

Kui igaüks meist loovutab selle ülla eesmärgi nimel jõukohase rahasumma, põlistame üheskoos Eesti rahvusliku suurmehe mälestuse ja tähistame 22. aprillil 2011. aastal Georg Lurichi 135. sünniaastapäeva tema mälestussamba avamisega.

Aidakem suurendada

Georg Lurichi fondi põhikapitali!

Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud **Georg Lurichi fond** toetab Lurichi töökspidamiste väärtustamist ja tema mälestuse jäädvustamist. Esimesi taotlusi Georg Lurichi fondi stipendiumidele oodatakse 2009. aasta sügisel. Stipendiumide maht sõltub fondi põhikapitali suurusel.

Igaüks meist võib kaasa aidata Lurichi fondi tugevdamisele ja selle põhikapitali suurendamisele!

Annetusi Lurichi fondi saab teha Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond arveldusarvele nr 221001101347 Swedbankis. Selgituseks: Annetus Georg Lurichi fondi.

NB!

Selgitusse lisage oma isikukood ja postiaadress. Tuludeklaratsiooni esitamisel saate annetustelt tulumaksu tagasi taotleda.

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond telefon: 601 3428, e-post: post@erkf.ee

Mõnda Georg Lurichi elukäigust

22.04.1876 - 22.01.1920

Georg Lurich sündis 22. aprillil 1876. aastal Väike-Maarjas jõuka kaupmehe pojana.

Lapsena oli Georg hästi tugev poiss ja väga jõuhimuline. Tema enda mälestuste põhjal suutnud ta 7aastaselt mõlema käega tuule alla teha kahepuudasele (s.o 32 kg) raskusele, 10aastaselt aga juba ühe käega 82 kg raskusele. Harjutamise liigagaruses pingutas ta aga end üle, külmetas veel seejuures ja haigestus raskelt kopsupõletikku, mis sel ajal oli üsna eluohtlik haigus. Pole siis imestada, et kui ta pärast rängast tõvest jagusaamist Tallinna Peetri Reaalkooli õppima asus, oli ta veel nii nõrk ja haiglane, et vabastati võimlemistundidest. Ent tahe tugevaks saada oli tal säilinud...

Kuna isa oli, Georgi nõrka tervist silmas pidades, tal harjutamise kõvasti ära keelanud, otsis ta koolivaheajal Väike-Maarjas viibides harjutamiseks niisuguseid kõrvalisemaid paiku, kuhu isa silm ei ulatunud, näiteks põõningu. Maadlust harjutas Georg siin omataoliste külapoistega, makstes neile selle eest tasu 10-20 kopikat tunnis. Harilikult valis ta enesest tugevamaid poisse ja kasutas neid senikaua, kuni ta nende üle võidu saavutas.

Väike-Maarja valla meistrivõistlustest

MÄLUMÄNGU III etapp

Osa võttis kuus võistkonda. Küsimused koostas Vao piirkond. Tulemused: 1. Väike-Maarja, 2. Päästekooli SP-11, 3.-4 LJKT ja AUR. Viimane voor toimub 23. märtsil ja küsimused valmistab ette Päästekooli SP-11 rühm.

KOROONA

Koroonas selgusid esimese lauamänguna valla meistrid. Iga vanusegrupi kolm paremat: **Naised:** 1. Maili Tannbaum, 2. Merike Ojasaar, 3. Anneli Pullõnen
Mehed: 1. Aleksandr Adamson, 2. Ain Pentjärv, 3. Hillar Kasu
Poisid: 1. Martin Vildersen, 2. Sander Komp, 3. Raidar Heinsalu

KORVPALL

Kurb on tõdeda, et valla meistrivõistlusest võtab osa vähem võistkondi, kui vallast käib võistlemas maakonna meistrivõistluste erinevates liigades. Kokku osales kolm võistkonda. Paremusejärjestus: 1. Simuna Ivax, 2. Vao, 3. Lurich

LAUTENNISE II etapp

Osavõtjaid 23.

Naistest olid parimad: 1. Inna Maršalova, 2. Siret Stoltzen, 3. Mall Türbsal.

Meeste paremusjärjestus: 1. Aleksandr Adamson, 2. Kaur Tiisler, 3. Tarmo Rebane.

Tüdrukud: 1. Laura Komp, 2. Gerda Savolainen

	Väike-Maarja	Vao	Triigi	Simuna
TRIATLON	10	6	0	4
KOROONA I, II, III etapp	8	7	2	8
LAUTENNISE I, II etapp	5	5	10	0
KABE I, II etapp	9	0	4	7
MALE I, II etapp	3	3	6	10
MÄLUMÄNG I, II, III etapp	10	6	0	6
VÖRKPALL	4	10	10	6
LASKMINE I etapp	5	3	2	0
KORVPALL	4	6	0	10
KOKKU	58	46	34	51

Parimate sportlaste, sportlikuma perekonna ja parima spordiaktivisti valmistest

2008. aasta parimate väljakuulutamise toimus valla sünnipäeval, 12. detsembril.

Järgnevalt nominentide ja parimatest. **Mehed:** Margo Nõukas, Alo Ling, Henry Kaevu, Ivar Vaab. Valla parimaks meessportlaseks valiti Ivar Vaab. **Naised:** Maili Tannbaum, Geidi Kruusmann, Marili Köster. Parimaks naissportlaseks valiti Geidi Kruusmann. **Parim võistkond:** ReinPauli korvpallivõistkond, Väike-Maarja RSK maastikurattavõistkond,

Väike-Maarja jalgpallivõistkond, Simuna Ivax korvpallivõistkond. Parimaks võistkonnaks valiti ReinPauli korvpallivõistkond. **Parim spordiaktivist:** Aimar Türbsal, Väino Haiba, Aleksandr Adamson. Parimaks spordiaktivistiks valiti Aimar Türbsal. **Sportlikum perekond:** Perekond Ojasaar ja perekond Rebane. Parimaks perekonnaks valiti perekond Ojasaar.

“Harjuta terviseks!” osalejate ja valda esindanud sportlaste vahel loositi auhindu

Traditsiooniliselt teeme aasta lõpul kokkuvõtteid „Harjuta terviseks!” ja valda esindanud sportlaste tegemistest. Loosisime välja mitmeid auhindu. Auhinnalaud oli seekord tavapärasest mõneti kesisem. „Harjuta terviseks!” raames võitis peaauchinna Hans Kruusamägi. Valda esindanud sportlaste osas oli loosi tahtel kõige rohkem õnne Ivar Lassil. Lisaks peaauchindadele loosisime välja palju muid auhindu. Enamik neist on omaniku juba leidnud. Spordihoone

administraatori juurest saavad auhinnad kätte veel: Heete Ausmeel, Aivar Krinkmann, Õie Altermann, Andres Tomingas, Erki Tomson, Jaanus Õunap, Aino Saaremäel. Spordihoone telefon 326 1505.

Sellel aastal üritame hakata kokkuvõtteid tegema ka asutuste kaupa.

Ants Rikberg

Ebavere tervise- spordikeskus sai logo

Möödunud sügisel välja kuulutatud Ebavere tervisespordikeskuse logokonkursile esitati kokku 37 tööd. Loomingulisi lahendusi pakkusid nii eraisikud kui õpilased Kiltsi koolist, Väike-Maarja gümnaasiumist, Väike-Maarja õppekeskusest ja Tapa gümnaasiumist. Valituks osutus Silver Aasumetsa töö. Temale kuulub ka peaauchinnaline suusapaar. Lohutusauhinnad (kinkekaardid) pälvisid:

Renno Guitor Väike-Maarja gümnaasiumist, Erika Varik Kiltsi põhikoolist ja Karin Ojasoo Tapa vallast. Auhinnad saab kätte Ebavere tervisespordikeskusest.

Täname konkursil osalejaid!

Ebavere tervisespordikeskuse tunnuslause jäi selle konkursiga valimata kuna ei olnud esitatud piisavalt variante. Loodame selle edaspidi valida.

MTÜ Ebavere Tervisespordikeskus

VÄIKE-MAARJA VALLA RSK TEATAB:

Harjuta terviseks punktiseis 09.02.2009 seisuga on uuel aastal Ebavere külastanud 173 inimest.

1. Geidi Kruusmann (VMG 21osaluskorda/2 boonuspunkti)
2. Viivi Kahr (Päästekool 17/1)
3. Malle Mägi (Väike-Maarja 14/1)
4. Riina Laanemägi (Väike-Maarja 14/1)
5. Sirle Aosaar (õppekeskus 12/1)
6. Rita Soidla (Väike-Maarja 12/1)
7. Aino Saaremäel (Kiltsi põhikool 12/1)
8. Aimar Türbsal (Uusmaa 12/1)
9. Anneli Kütt (Väike-Maarja 12/1)
10. Bruno Münter (FIE 11/1)
11. Tuuli Saksa (VMG 10/1)
12. Hans Kruusamägi (Simuna Ivax 10/1)
13. Ain Kõiv (FIE 10/1)
14. Marko Põdra (Väike-Maarja 10/1)

Spordikalender

Veebruar

- Jätub tervisespordiürituste sari “Harjuta terviseks!”
- 24.02 kell 14.00 Ebaveres vastlapäev kell 16.00 soodsate lumeolude korral valla meistrivõistlused suusatamises
- 27.02.-01.03 vabariigi valdade talimängud Põlvas

Märts

- Jätub tervisespordiürituste sari “Harjuta terviseks!”
- 02.03 kell 18.00 Triigi spordihoones valla MV males, III etapp
- 09.03 kell 18.00 Triigi spordihoones valla MV lauatennis, III etapp
- 14.-15.03 20. korvpallivõistlus Lurich Cup Väike-Maarja spordihoones
- 16.03 kell 19.00 Triigi spordihoones valla MV sulgpallis
- 23.03 kell 18.00 Georgi söögitoas valla MV mälumängus, IV etapp
- 30.03 kell 18.00 Triigi spordihoones valla MV lauamängude mitmevõistluses

Aprill

- Jätub tervisespordiürituste sari “Harjuta terviseks!”
- 06.04 kell 18.00 õppekeskuse all lasketiirus valla MV laskmises, III etapp
- 18.04 kell 12.00 Väike-Maarja keskvaljakul rammuvõistlus
- 20.04 kell 19.00 Lurichi kevadjooks

Mai

- Jätub tervisespordiürituste sari “Harjuta terviseks!”
- 17.05 kell 12.00 Väike-Maarjas vallamaja ees Pandivere rattaralli

Maadlusuudiseid

31. jaanuaril toimusid Väike-Maarjas Lääne Virumaa MV õpilastele klassikalises maadluses. 73 noorsportlast maakonna viiest maadlusklubist võistlesid spordihoone suures saalis. Võistluse edukaks läbiviimiseks panid öla alla Tapa spordiklubi, kes aitas kohtunike ja sekretariaadi tööga, Georgi söögitoa, kes aitas võistlejate toitlustamisega ja spordihoone personal, kes aitas lahendada kõik kohapealsed probleemid. Tore võistlus oli.

Meie noored jõudsid järgmistele tulemustele: Holger Toots Simuna koolist saavutas esikoha, Kristjan Baiduža 4. koht ja Robin Baiduža 5. koht (Kiltsi kool). Väike-Maarja noormaadlejad Remo Murumaa 2. koht, Aigar Kriel 3. koht, Jevgeni Hamidžanov 1. koht, Danil Hamidžanov 6. koht, Gert Averson 4. koht, Jörgen Kivila 4. koht, Anatoli Larionov 3. koht, Rauno Kuusemets 1. koht, Aldur Langemets 1. koht.

8. veebruaril toimusid Vinnis Lääne-Virumaa MV sumos B- ja C-klassi vanuserühmale. Sumos saavutasime järgmised kohad: Jevgeni Hamidžanov 3. koht, Aigar Kriel 2. koht, Aldur Langemets 1. koht, Jörgen Kivila 1. koht, Grete Averson 1. koht, Volli Komarov kaks teist kohta, Gert Averson 2. koht, Kristjan Baiduža 3. koht, Allan Läll 1. ja 3. koht.

15. veebruaril esinesime edukalt Valgas noorte lahtistel meistrivõistlustel klassikalises maadluses. Koju tõime kuus medalit. Kristjan Baiduža 2. koht ja Robin Baiduža 5. koht Kiltsi koolist, Holger Toots 3. koht Simuna koolist ning Aigar Kriel 2. koht, Jevgeni Hamidžanov 1. koht, Gert Averson 2. koht, Remo Murumaa 2. koht, Danil Hamidžanov 5. koht Väike-Maarja gümnaasiumist

Lembit Kalter
maadlustreener

Robin Baiduža võistlemas

Väike-Maarja Põllumeeste Selts

www.v-maarja/vmps
Pilte seltsi tegevusest:

http://picasaweb.google.com/vmpselts
Pärandkultuuri töögrupi materjalid:
http://parandkultuur.wikispaces.com

Palju õnne!

01.03 Luule Erala	15.03 Jüri Elmend
01.03 Vello Uueni	23.03 Priit Sõnum
09.03 Maie Lepik	24.03 Aare Jaanson
15.03 Sirje Alt	

Väike-Maarja VMPSi maanaiste seltsing tänab **LILLE KASKE** Rastla külast, kes annetas meile 1935. a välja antud Maanaiste lauliku.

Kui kellelgi on veel säilinud vanaaegseid talu-teemalisi fotosid, käsitööraamatuid, ajakirju perenaistele ja muud sellist kirjandust ning on võimalik neid meile annetada, oleksime väga tänulikud.

Meiega saab ühendust taaskasutuskeskuses või telefonil 526 0283, Kai Tomingas.

Väike-Maarja rahvamaja taga platsil

23. mail algusega kell 11.00
ROHEVAHETUS

* Rohevahetus on 2007. a Aiaklubi poolt alguse saanud aia- ja taimehuviliste kokkusaamine, mille käigus vahetatakse omavahel või antakse ära

oma aia või kodu ilu- ja tarbetaimi, pistikuid, seemneid, sibulaid, juurikaid või muid aiatarbeid.

* Rohevahetus on TASUTA!

Tulla võib ka siis, kui endal pole rohelist kaasa võtta - saab tutvuda teiste aiahuvilistega ja näha, mida pakutakse.

AIAKLUBI EE

Oma aias või kodus toimetades tekib taimehuvilisel kindlasti üleliigseid taimepoegi, sibulaid ja seemned, millele enam ruumi ei ole, kuid ära visata ka ei taha. Samas on nii palju õnnetuid aiaomanikke, kellele oleks hea meel ka aedniku jaoks kõige tavalisemast lillejupist!

omavahel vahetada, ära anda või saada ilu- ja tarbetaimi, pistikuid, seemneid, sibulaid, juurikaid ning muid aiatarbeid.

Igal osalejal on alati hea võimalus oma rohelist eest saada vahetuseks uusi, võibolla isegi erilisi ja raskesti hangitavaid taimi. Tulla võib ka siis, kui endal pole rohelist kaasa võtta - saad tutvuda teiste aiahuvilistega, näed, mida pakutakse ning ürituse lõpus jõuab kindlasti mõni kingituseks saadud taim ka Sinu aeda!

Aiaklubi poolt alguse saanud rohevahetus on suurepärase võimaluse nii taimekülluses kui ka -puuduses vaevlevatele aiahuvilistele, kus

Tulekul maa-arhitektuuripärandi infopäev

21. märtsil kell 11 toimub Väike-Maarja raamatukogus kodukandi arhitektuuripärandi väärtustamise infopäev. Külas on Eesti Vabaõhumuuseumi teadurid. Oodatud kõik asjahuvilised!

Väärtustamas oma kodukanti

Maa-arhitektuuri ja -maastiku uurimise ja hoidmise programmi raames on käima pandud üle Eesti meie kõige traditsioonilisemate taluhoonete - rehemajade - inventeerimine. Loodame leida aktiivseid abilisi kõigist Eestimaa nurkadest ja on tore tõdeda, et Väike-Maarja vallas on sellised inimesed juba otsustanud käed külge lüüa.

Selleks, et see koostöö igati hästi sujuks, oleme nõuks võtnud kohale tulla ja rääkida meie vanemast taluarhitektuurist ja selle väärtustest ka laiemalt.

Loodame leida huvitavaid koostööideid ka kohalike noortega. Selleks, et noor inimene mõistaks kiiresti muutuvat maailmas püsivaid väärtusi oma kodupaigas, on oluline lahtiste silmadega ringi käia ja oma mõtteid ka paberile panna. Olgu need mõtted siis kirjasõnas või joonistuste näol.

Tänapäeval oskab juba iga lasteaialapski fotoaparaadiga pilte teha ja miks siis mitte lisaks oma pere ja sõprade jäädvustamisele ka kodukohast pilte teha. See on tulevikus ka teadlastele väga hea materjal meie ajaloo mõistmisel.

Räägime ka kõigest sellest, millega kahe aasta jooksul hakkama oleme saanud ja mida edaspidi teha kavatsime. Esinema tulevad muuseumi teadusdirektor Heiki Pärdi, programmi teadur

Joosep Metslang ja programmijuht Elo Lutsepp. Et üritus igati korda läheks, oleme avatud ka teie mõtetele. Nii et peale teoreetiliste ettekannete loodame mõnuses vestlusingis arutada koostööplaane.

Pika toasistumise järel on kavas koos huvilistega minna vaatama mõnda valla rehemaja, mille peal saaksime koos harjutada ka inventeerimistööd.

Ootame selleks päevaks ka nendelt inimestelt, kes ise kohale ei tule, aga kes on tänase päevani oma (või ka võõraste) esivanemate kodusid aidanud säilitada, andmeid nende majade kohta.

Elo Lutsepp

maa-arhitektuuri- ja -maastike programmi juht

Info: 526 3831 (Marju Metsman)

Noorte poolt hoole ja armastusega korda tehtud Pärtjaagu talu rehemaja Salla külas. 2007. a

Rudolf Otto Knüpffer - Väike-Maarjast pärit

Tallinna linnapilti jälje jätnud mees

Oliver Orro ettekande refereering C.Th. Knüpfferi konverentsilt Väike-Maarja muuseumis 19. novembril 2008. *Algus VMVI jaanuarinumbris.*

Foto: Oliver Orro

Haapsalu kuursaal - ilusamaid Knüpfferi töid väljaspool Tallinna

Detailide kavandamise meister

Rudolf Otto Knüpfferi Tallinnasse projekteeritud hooneid on veel Vana-Viru ja Aia tn nurgal, 1872. a valminud plekkseppmeister Jürgensi, kubermangu sekretäri Johannes Huhni majad Toompuiesteel, huvitava nurgalahendusega hoone Tatari tänaval. Knüpfferi meisterlikkus avaldubki just paljuski detailide kavandajana ja kõik detailid on väga peene käsitööna teostatud. Võib näha puitarhitektuuris kivielementide järelveaimamist.

Paleelikest suurhoonetest agulimajadeni

Lisaks suurejoonelistele majadele pidi Knüpffer kubermangu arhitektina täitma lihtsamaid tellimusi, sest linnades, eriti kubermangulinnades, oli juba 19. saj algusest ilma arhitekti tehtud projektita ehitamine keelatud ja ka lihtsad agulimajad pidid olema projekteeritud. Nii on Knüpffer teinud agulimajade projekte ka linna esimestele eestlastele: raudteetöölisele, plekk- ja kingseppadele, tänavasillutajatele ja voorimeestele, püüdes arhitektina lihtsate vahenditega hoonele anda mingitki ilu ja vormi. Knüpfferi arhitektuurne diapasoon ulatus paleelikest suurhoonetest lihtsate agulimajadeni.

Haapsalu kuursaal

Põhiliselt Tallinnas tegutsenud Knüpffer on üksikuid suuri tellimusi teinud ka väljaspool pealinna, mille üks ilusamaid näiteid on Haapsalu kuursaal. Hoone ehitati algselt otse vette, hiljem on ümbrust täidetud. Erakordselt puitpitsirikas stiil, mida hakati kutsuma šveitsi stiiliks, ja mis tuli Eesrisesse kõigepealt raudteearhitektuuri kaudu. See näitab, et Knüpffer ei vallanud üksinda mitte ainult neorenessansslikku arhitektuurilaadi, vaid ka puiduspetsiifilist šveitsi stiili. Ta oli võimeline väga erinevas laadis kavandama, olenevalt tellija soovidest ja maitsest.

Rakvere kohtuhoone

Rakveres on Knüpfferi projekti järgi valminud kohtuhoone, kus on kasutatud ülevenemaaliste fassaadide eeskujuna. Tol ajal olid olemas tüüplahendused kreisilinnade kohtu- ja koolihoonete jaoks. Ometi on hoones ka palju Knüpfferit sees, tunneme siin ära talle omase kõrgneorenessanssi. See on üks tema neorenessansslikest hoonetest terviklikumaid.

Tööstushooned

Knüpffer on projekteerinud ka tööstushooneid. Midagi on säilinud Kohila paberivabrikus, aga vana substantsi on raske tuvastada kõik on nõukogudeaegsete juurdeehitustega moonutatud. Huvitav on Knüpfferi projekteeritud vabriku töölisteküla suurte verandadega kõrgete meistrite majad.

Kirikute projekteerimine

Knüpfferiga seoses mainivad vanemad teatmeteosed ka mitmeid kirikuid. Enamikku neist ei ole Knüpffer aga ise projekteerinud, ta tegutses seal kubermangu arhitektina ehitusjärelvalvena. Kirikud olid projekteeritud Peterburi arhitektide poolt, kes ise ei saanud siia tulla. Nii kujuneski välja pikalt kirikuehitusega tegelenud tandem – ehitusmeister Beermann ja arhitekt Knüpffer. Nemad on tegutsenud koos ka kuulsa arhitekti Hippuse projekteeritud Kaarli kiriku ehitusel koos. Kuigi kirikud ei

Knüpfferi projekteeritud, siis tihti detailitäpsuses on näha Knüpfferi käekirja. Knüpffer oli ehitusjuhiks ka mõningate õigeusu kirikute projekteerimisel. Säilinud on Alajõe apostlik õigeusu kirik, mis osaliselt võib olla ka Knüpfferi poolt projekteeritud.

Üks hoone, mida ka vahel Knüpfferiga seoses mainitakse on Tallinna vana tuletõrjemaja, millele ta tegi esialgse kavandi ja tegutses järelvalvearhitektina.

Teed ja sillad

Knüpffer on teinud väga palju teede ja sildade projekte ning teinud tänapäeva keeles uue Tallinna sadama detailplaneeringu ja liiklusskeemi, projekteerinud sadamakaisid.

Balti puuvillavabrik

Knüpfferi elu üks viimaseid töid oli projekteerimine Tallinna asutatud suure tekstiilivabriku tellimisel Koplisse – Balti puuvillavabriku tööstushooneid ja asula. Tööstushoonetest ehitati valmis ainult kudumisvabriku hoone. Knüpffer suri oma töölaua taga 1900 .a sedasama plaani koostades. See on jäänud sõna otseses mõttes surma tõttu pooleli ja teised arhitektid projekteerisid lõpuni.

Lisaks Gaasivabrikule on Knüpffer Tallinna projekteerinud ka piiritusevabriku hooneid Mere puiesteel ja teisigi maju, kuid ükski neist ei ole sedavõrd mastaapne kui tööstushoone Koplis.

Teadu on, et Knüpffer on projekteerinud ka mõisates, näiteks mitmeid mõisate piiritusevabrikuid; on projekteerinud ka alevites. Kui küsida, kas Knüpffer on teinud midagi ka oma koduvalvisse, Väike-Maarjasse. Aus vastus – ei tea. Väljaspool linna olevate hoonete projekte ei ole säilitatud ja kui neile ka tehti projekt, tihti tehti, siis säilis see omaniku käes ja on tavaliselt kaduma saanud. Arvata on, et Knüpffer on projekteerinud Rakveres ja Tapal, aga see on kõik uurimata maa, ja midagi täpsemalt sellest ei tea. Siit ka üleskutse koduloouurijatele valdkonda uurida.

Knüpffer inimesena

Knüpffer kui inimest on teada kaunis vähe. Tema abikaasa oli sünd Krusenstern. Arhitektina kasutas ta oma nime Rudolf Otto Knüpffer, aga erasikuna alati vastupidi. Teadaolevalt oli Knüpfferil ka kaks eraldi käekirja – ametlik käekiri, mis oli väga loetav ja n-õ erakäekiri, mis oli sisuliselt loetamatu. Pärinedes pietistlikust pastoriperest, olevat Otto Rudolf olnud väga tõsine inimene ning väga oma tööle pühendunud, soliidne ja lugupeetud, suhteliselt kinnise iseloomuga. Põhjalik ja pedantne.

Kui varem olid kõik Knüpfferid üldiselt pastorid, mõni üksik ka kooliõpetaja, siis 19. saj ja 20. saj algul tuli Knüpfferite seast tuntud arste, advokaate, koolidirektoreid, ka mõni põllumajandusteadlane ja lisaks ka üks väga nimekas arhitekt - Rudolf Otto Knüpffer, suuresti Väike-Maarja juurtega, aga ennast Tallinnas ja mujal Eestis teostanud.

UÜ Autosõit
Ohutu sõidu kool

Vaata ja küsi!
www.autosoit.ee Tel. 5345 1061, 324 0893
virumaa@autosoit.ee

Lõppastmeksõit ALATES 1150.-
(libedasõit, kursused igal nädalal L ja K)

B-kat kursus
Rakveres 18. veebruaril kell 17.00 **SOODUSHIND 5400.-**
Jõhvis 3. veebruaril kell 17.30 **SOODUSHIND 4900.-**

E-õppe kursused igal nädalal.
(B-kat algõpe kui ka lõppaste - õpilane läbib teooria internetiõppes)

Müüa odavalt tooreid ja lõhutud küttepuid.
Info tel 5388 4254

Soovime võtta rendile/osta PÕLLUMAAD.
Hind kuni 900 kr/ha.
Tel 5556 0589

Talvekuudel sündinud

Mattias Ojasaar	18.01.2009
Thea Sauela	19.01.2009
Karmel Laar	19.01.2009
Kadi Lehtlaan	25.01.2009

Tervist ja rõõmsat meelt!

Õnnitleme veebruarikuu eakamaid sünnipäevalapsi!

HELMİ KUNBERG	02.02 – 80
VAIKE TREPP	02.02 – 80
ELLI LOO	03.02 – 86
EEVI AREN	04.02 – 75
MEETA KALTER	06.02 – 84
NIKOLAI VASSILJEV	06.02 – 70
MILVI-LISANNE PUŠKINA	07.02 – 75
HELMİ NAGEL	08.02 – 86
ARVED LOIDE	08.02 – 85
HEINO LETT	09.02 – 70
THEA AARET	12.02 – 87
KARL LEHISTE	14.02 – 92
SILVI RÕNGAS	15.02 – 75
JOHANNES ÕUNAPUU	17.02 – 94
ERIK LETBERG	18.02 – 75
JELISAVETA NAPINEN	22.02 – 89
IVAN KRUTTO	22.02 – 81
MILLI RUMP	24.02 – 91
ERNST ADAMSON	24.02 – 81
AET PART	26.02 – 70
ALEVINA MÄE	27.02 – 82
INGA AIDAMÄE	28.02 – 75

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

Tähelepanu!

Inimestel, kes ei soovi, et tema sünnipäev ja vanus avaldatakse, anda sellest teada vallalehe toimetajale telefonidel 329 5758 või 526 3831.

T K N vanust **60+ -60%** pilet

Kellel vanust üle 60, saavad AS SEBE Eesti-sisestel kaugbussiliinidel teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval sõidusoodustust -60%

AS SEBE

Vali buss naudi sõitu

Väike-Maarja Valla Infolehe kaastöid ootame iga kuu 5. kuupäevaks.

TASUTA!

TEE SÕIDUAUTO ÜLEVAATUS
ÕÜ EGESTENIS
JÄ SAAD SÕIDUAUTO PESU
KAUBA PEALE!

TÕENÄOLISELT PARIM TEENINDUS EESTIS

LEPNA TEE 1, TAARAVAINU KÜLA, RAKVERE VALD, www.egesten.ee telefon: 325 89 24

Väike-Maarja vallavolikogu liige Siret Kotka võtab vallaelanikke vastu 25. veebruaril kell 12.00-15.00 Väike-Maarja vallamajas volikogu esimehe kabinetis. Ühendust saab võtta telefonil 521 1278 või e-lektronpostiaadressil siret@kesknoored.ee Erinevaid mõtteid Väike-Maarja valla kohta võib leida ka blogist <http://siretkotka.blogspot.com/>

Väike-Maarja hooldekodu päevakeskuses 28. veebruarist 1. märtsini enesearenduskursus

“SINU KEHA RÄAGIB SINUGA”:

- Suhted emaga
- Suhted isaga
- Vabastav hingamine

Kaasa võtta võimlemismatt, pleed, villased sokid ja kirjutusvahendid. Kursuse ajal juuakse ainult vett ja mahla - koormusvabad päevad.

Hind 600 krooni.

Juhendaja Reiki meister Ene Kennik.

Registreeruda hiljemalt 25. veebruariks

- telefonil 5345 8610

- elektronposti aadressil mummuala@gmail.com

Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskuse (Ravi I II korrus) hooldekodu päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **uriinipidamatuse abivahendeid:** naha- ja haavahooldusvahendid, imavad aluslinad, mähkmed jm. Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt. Tellitud tooted tuuakse kohale reedeks, 6. märtsiks kella 10.00. Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel 326 1345, 5656 4959.

Telereporter Peeter Võsa kohtub rahvaga 12. märtsil kell 18.00

Simuna rahvamajas.

Esilekerkivad küsimused saavad vastatud ja probleemid läbi arutatud!

Lisainformatsioon Siret Kotkalt: telefon 521 1278, e-post: siret@kesknoored.ee

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas - Ruth Palmiste
516 1809
Simunas - Helvi Vahter 524 7944

† Alviine Irval	18.12.1914 - 31.01.2009
Helmi Kruusimaa	15.06.1914 - 01.02.2009
Helgi Külv	22.08.1935 - 05.02.2009
Ants Siiman	23.01.1951 - 07.02.2009
Rein Arume	20.07.1943 - 09.02.2009

Koguduste teated

Väike-Maarja kirikus

jumalateenistused pühapäeviti kell 12.
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja. Koguduse vaimulik on Ahto Mäe. Telefon 511 7552, e-post: vaike-maarja@eelk.ee
24. veebruaril kell 12 Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva tähistamine, laulavad segakoor Helin ja Tamsalu neidude ansambel.
25. veebruaril kell 17 tuhka- ja palvepäeva jumalateenistus pastoraadis.
Leerikooli registreerimine 15. märtsini. Tel 511 7552

Avispea kirikus

jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Telefon 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispeakogudus.onepagefree.com>
Koguduse blogi Internetis: avispea.blogspot.com

Simuna koguduses

jumalateenistused pühapäeviti kell 12
EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna, Väike-Maarja vald
Koguduse hooldajaõpetaja on Enn Salveste. Telefon 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

LEADER
EESTI

LEADER programmi meetmed

MTÜ PAIK toetuste hindamise ja otsustamise komisjoni 16. detsembri otsusega nr 8 avati 2009. aasta LEADER programmi meetmed. Projektitaotluste vastuvõtuajad on alljärgnevad:

1. “Ettevõtlik Pandivere” - 20. - 30. aprill.
“Ettevõtlik Pandivere” on ettevõtluse arendamise meede, mille eesmärgiks on Pandivere piirkonna majanduse mitmekesistamine, tööhõive parandamine ja ettevõtlikkuse suurendamine.
2. “Innovatsioon ja oskuste omandamine on allikate allikas” - 20. - 30. märts.
Meetme “Innovatsioon ja oskuste omandamine on allikate allikas” eesmärgiks on toimiva koostöö arendamine kõikidel tasanditel ja kõikide sektorite vahel ning oskuste ja kogemuste omandamine.

3. “Küla kui allikas” - 20. - 30. aprill.
“Küla kui allikas” on külade arendamise meede, mille eesmärgiks on majanduse ja maaelanikkonna pöhitteenuste parandamine;

külade uuendamine ja arendamine maapiirkondade kultuuripärandi säilitamine ja maaelanike elukvaliteedi parandamine.

4. “Pandivere Paetee kui turismiatraktsioon” 20. - 30. aprill.
Pandivere Paetee kui turismiatraktsioon on turismi arendamise meede, mille eesmärgiks on Pandivere piirkonna turismi arendamine, majanduse mitmekesistamine, teenuste parandamine ning tööhõive edendamine.

5. “Pandivere Paeriik allikate allikal” 20. - 30. märts.
“Pandivere Paeriik allikate allikal” on maine kujundamise meede, mille eesmärgiks on Pandivere piirkonna maine parandamine, konkurentsivõime suurendamine ja elukeskkonna parandamine.

Meetmete juhendmaterjalid, taotluse tingimused ja taotlusvormid on kättesaadavad www.pandivere.eu või Tehnika 1a Tamsalu. Täiendav informatsioon 5191 1679, 518 4953, 322 8448. Taotlused esitada eelpool nimetatud ajal Tehnika 1a Tamsalu 46107.